

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an . . . . . 8 coroane
 „ 1/2 „ . . . . . 4 „
 „ 1/4 „ . . . . . 2 „
 Prețul unui număr . . . . . 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Constantin Burdia.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

Adunarea dela Topleț.

Să fim scurți la vorbă. Vorbă multă-i sărăcie. Cetitorii nostri ne sunt matori, că noi lucrăm sincer pentru interesele poporului nostru. Avem un ideal: să vedem poporul urnit înainte în cele culturale și materiale și să-l vedem în cea mai deplină înțelegere și armonie frățească cu toate popoarele din țară, dar mai vârtos dorim, ca poporul nostru mână în mână cu poporul maghiar să lucreze pentru fecicirea patriei.

N'am făcut vorbă multă. N'am aruncat fraze în vânt. Nu ne-am dus în târg să ne 'bocim. N'am chemat poporul la adunări, ca să-l ademenim să-l mințim, cum fac *anticriștii* poporului românesc.

N'am bătut toba mare, ci, asemenea unui medic bun, am lecuit, unde s'a putut, iar poporul părtaș de multe binefaceri ne-a priceput și ne-a aprobat.

Suntem într'o situație specială. Poporul de pe teritoriul fostei graniți militare a fost în cursul timpului părtaș de soarte mai mașteră, decât alții. El cu pușca în spate silit a fost să apere hotarele țării, iar ale economiei au fost lăsate în grija moșnegilor și femeilor.

La desființarea graniței militare poporul nostru a primit unele favoruri. N'a avut folos mare de ele, pentru că lipseau oamenii cu vederi largi și cu inimă mare pentru interesele poporului. La conducere s'au îmbulzit oameni de talia protopopului Miloș dela Orșova, care în lunga sa *activitate publică* nu și-a câștigat nici un titlu la recunoștința poporului. Ce e drept a fost intransigent, a umblat vecinic în mantaua celui mai curat naționalism, care apoi i-a acoperit lipsa de interes, nepăsarea și indolența față de

înaintarea poporului. — Poporul le urma orbiș, pentru că vorbele lor erau dulci.

A venit zguduitura din 1906. S'a pornit un curent puternic în popor. Și poporul din granița militară, părăsit până aici de toți și setos după o soarte mai bună s'a alăturat mișcării generale. De această dispoziție s'au folosit cei-ce pescuesc în tulbure. S'au răpezit ca lăcustele asupra poporului. Amărâțul candidat dela Rudăria promitea poporului ceriul și pământul, răchij gratuită, vite, pământ, pășune, tot a putut eși din crezul lui dela Rudăria.

Poporul a crezut. S'a însuflețit. Credea, că Messia s'a arătat în persoana lui dr. Ion Sirbu. Era gata la orice fapte pentru un *mititel*, care nici de sine n'a știut griji, n'a fost capabil să-și câștige un post public, de unde să lucre pentru popor, ci își petrece viața privind la găștele, ce se scaldă în râturile de pe marginea Rudăriei. Și astfel de oameni *pretind*, ca poporul să dea crezământ frazelor lor seducătoare, când ei nu sunt în stare să facă nici cel mai mic lucru.

Din frământurile electorale a eșit învingător Ilustritatea Sa dl Burdea. Nu are în *buzunar* diploma de doctor, dar are un cap cuminte și *nesticat* și are o inimă mare pentru popor. El se trage dela opincă, a muncit în toată viața sa aproape de opincă și pentru opincă.

El cunoaște mai bine năcazurile, de cari e muncit bietul popor. Și nu numai că le cunoaște, dar caută să le și vindece.

Faptele dlui Burdia sunt prea bine cunoscute. N'au lipsă de laudele altora, pentru că faptele bune se laudă singure. Poporul din granița militară, mulțumită hărniciei dlui Burdea, se simte mai bine, mai liniștit, mai mul-

țumit cu soarta. Începe să se ridice în cultură și în cele materiale. Procesul e greu, pentru că e greu să vindeci în scurt timp o rană, care de mult timp stă deschisă. E greu să schimbi peste noapte starea unui popor, care vecinic a fost nu numai neglijat, ci și sedus de aceea, cari se dau de conducători.

Pentru înaintarea poporului avem lipsă de liniște. Cu bucurie am observat, că poporul nostru, simțind adierea unui vânt binefăcător, a început a se liniști, a-și căuta cu mai mare dragoste de ale casei.

Din nou se ivesc *naționaliștii*. Este la Budapesta, ca redactor al unor fițuici, un individ, carele trăește *râzând în pumni* azi de unii, mâne de alții.

El trăește din „*a råde 'n pumni*“. Asta-i meseria lui. Și până azi a răs și de unii și de alții. Poate că în scurt timp vom råde toți de el. Îi va cădea *de tot* masca, se vor trezi și acei *pușini* eroi de cafenele, îl va părăsi și popa cel ras și atunci acest individ va stă gol și toți vor vedeă cine s'a îmbulzit la conducerea poporului.

Nu-l cunoașteți? Doar înainte de 2 ani a ținut în Caransebeș o mare adunare poporală. Cui nu i-a rămas în memorie figura *conducătorului*, care în sala cea mare a otelului *Lichtneckert* stă falnic pe o masă și cuvântă poporului despre dl Burdia, iar în jurul mesei erau vre-o 10 preoți, cari tot încercau să-l tragă de pe masă și să-l apuce *sub picioare*. E dl Birăuț, care în vremea din urmă și-a schimbat numele în Bucurescu.

Ce spune Birăuț în adunarea dela Caransebeș? De sus de pe masă spuneă poporului, că dl Burdia este cel mai brav român, care în istoria poporului român poate stă alături cu Gozdu și alți binefăcători ai neamului românesc.

Astăzi? Azi acel Birăuț a „răs în pumni” și a trecut la alți stăpâni. Azi e în serviciul lui dr. Vlad și a popii dr. V. Lucaciu. Azi e *sfetnicul* deputaților înflăcărați naționaliști, cari în lupta cea mare (?) pentru binele poporului au ajuns să lucreze după capul lui Birăuț. Azi Birăuț plătește pe câte un deputat încărcat de datorii cu câte 20 cor., ca să mai scrie câte un articol pentru fițuica „Lupta”.

Azi Birăuț-Bucurescu din nou încearcă a se apropia de popor. Știe el, ce înșamnă dragostea poporului. Cine nu-și aduce aminte de *poșta redacției* de pe vremuri din „Poporul Român”, unde *redacția* mulțumiă fratelui Mon Bohariu pentru *văsuțul de răchie*. E bun poporul. Câte o *matronă națională* roade la *străicuța* cu ouă, iar *conducătorii* sug *din văsuțele de răchie*. Asta-i politica de burtă. A încercat Birăuț pe la Cornereva să convoace adunare poporală. A rugat pe o uscătură de acolo să „pipăe” la popor. „Pipăitul” lui Birăuț n’a succes. Și-a aflat apoi câteva uscături la *Topleț*. Au convocat adunare poporală și „Lupta” vesteă, că dr. Lucaciu și Vlad vor participa și vor lumina poporul cu lumina lui Birăuț. S’a revoltat satul întreg. Fruntașii comunei s’au dus cu mic cu mare la protopretore și l’au rugat să nu permită adunarea convocată, să nu permită să li-se facă *satu de rușine*, pentru că ei nu garantează pentru urmări. Adunarea nu s’a ținut. Poporul n’are lipsă de fierbere, ci de liniște. Și acum *derbedei* dela „Lupta” se aruncă ca niște câni turbați asupra dlui Burdia. Câte cuvinte, atâtea minciuni. Că dl Burdia ar fi cauza, că adunarea nu s’a ținut, că ar fi fost chemat să stea față ’n față la adunare cu Vlad și Lucaciu, că s’ar fi făcut bolnav.

Suntem dedați cu *minciunile* acestor derbedei. N’ar merita să mai reflectăm la scrisesele lor. În interesul adevărului și pentru liniștea oamenilor noștri însă declarăm, că dl Burdia n’are niciun amestec la oprirea adunării dela *Topleț*, că d-sa n’a fost *invitat să participe* și că n’a fost bolnav.

Dl Burdia n’avea lipsă să participe la adunarea dela *Topleț*. Doar înainte cu 3 luni s’a sfințit biserica din *Topleț* și dl Burdia a fost invitat să participe ca *naș*. A luat parte la sfințire, a fost primit de întreaga comună cu mare bucurie, a fost părtaș de cea mai nefățărită dragoste a poporului. Ce rost mai aveă, după cele întâmplare, ca dl Burdia să fie chemat la adunarea poporului, ca să stea față ’n față cu Vlad

și Lucaciu? Și apoi cred acei derbedei, că n’ar păți rușine Lucaciu și Vlad, dacă ar stă față ’n față cu dl Burdia? Dl Burdia s’ar putea lăuda cu fapte cunoscute acum și de popor, iar d-lor cu fraze sau cel mult ar putea povesti poporului despre *sticlele de șampanie* sparte în trenul accelerat dintre Cluj și București, sau despre telegrama cu pădurea, trimisă dlui Florescu, secretarul Ligei.

Așa stăm cu minciunile unor derbedei. Dar avem bune proverbe românești, cari se potrivesc la astfel de oameni: „*Mai ușor îl prinzi pe mincinos, decât pe un câne schiop*” sau „*Cu minciuna prânzești, dar nu mai cizezi*”. Cu minciuna au beut derbedei văsuțul de răchie dela Mon Bohariu, dar nu vor mai bea.

Ca cetitorii noștri să nu creadă, că numai noi constatăm minciunile derbedeilor dela fițuica „Lupta”, reproducem ce scrie despre ei „Tribuna” din Arad. — Prinzându-i cu minciuna, iată cum îi tractează „Tribuna”:

„Nu ne vom lăsa tiriți de ademenirea „Luptei”, care vrea să poarte polemica pe chestii de culise. Rămâne stabilit, că „Lupta” a mințit. Pentru ce însă tocmai ea se indignază în fața desmințirii ce-i dăm? Pentru ce din toată presa noastră singură „Lupta” a dat alarmă și a încercat să facă un caz celebru din publicarea celor două scrisori? Dacă presa românească a aprobat procedeul de a curăți gazetăria noastră de bălăriile minciunii, pentru ce tocmai „Lupta” a găsit de cuviință să se revolte, punând chestia pe teren național, când aici nu era vorba decât de o chestie pur morală? Să o spunem noi: pentru că tocmai ea a fost, care a mințit și pentru că abătând discuția în altă parte, „Lupta” caută să-și cocoloșească rușinea de-a fi fost prinsă în flagrant delict de minciună”.

Majestatea Sa Regele nostru Francisc Iosif I., după-cum anunțasem și noi, că va veni la Budapesta pe la finea lunei trecute, aflăm, că nu va veni, deoarece deocamdată nu poate fi vorbă despre aceea, ca Regele să facă o călătorie atât de oboșitoare.

*

Din sfatul țării. Săptămâna trecută aproape întreagă, a fost săptămâna proiectului despre schimbarea dării.

Dl ministru - președinte *Wekerle*, în 28 Ianuarie n., printr-o vorbire a sa a documentat, că proiectul de față

e cel mai bun, posibil între împrejurările noastre. Vorbirea dlui ministru-președinte a fost ascultată cu multă băgare de samă de către sfat, și a produs cele mai mari mulțumiri.

A mai vorbit și deputatul Lovrinului, *Boross János*, ținând o vorbire lungă și frumoasă, în care a reprezentat și apărut, mai cu samă interesele alegătorilor săi români și șvabi.

Birăuț râde în pumni.

Tribuna l-a cam strâns în curele pe socialistul Birăuț. Iată cum îl tâmiază:

Cu fața senină... zice organul lui Birăuț că stă înaintea opiniei publice românești, fiindcă în jurul ei este, mă rog, un partid întreg nu numai aspiranți după mitră.

Dl Birăuț, căci rămâne bine stabilit că organul care stă cu fața senină este proprietatea dlui Birăuț, o știm, că este totdeauna cu fața senină. Cu fața senină, mai mult radioasă, — căci știm că ridea în pumni, — intrase până în coate în buzunarul lui Burdea, cu fața tot senină oferise mai de curând foaia dlui Emil Babeș, cu aceeași față senină escomptase pela Sibiiu vre-o 2000 coroane, de ce să nu stea și în fața partidului din jurul său cu fața senină. Întrebăm însă cu ce față stă „partidul” în fața lumii românești?

Tribuna a nimerit-o. Birăuț aleargă din buzunar în buzunar. Este doar secret public în Budapesta, că între dl Dr. Emil Babeș și socialistul Birăuț este cea mai internă legătură și așteptau numai momentul potrivit să capete dela guvern parale, ca să vîndă „Lupta” și „Poporul Român”.

Birăuț însă nu se dă. El ride și mai departe în pumni. Iată ce răspuns dă Tribunei:

Confrații dela „Tribuna”, în năcazul că li-s’a descoperit prietenia intimă cu Burdia—Siegescu, se descarcă asupra mea, care am fost totdeauna „cal de bătaie” când să încăiera cu „Lupta”.

Să o știe iubiți mei amici, că împunsăturile și loviturile lor cu Burdia pe viitor nu mă vor supăra.

Dumnealor au râvnit la „gloria” de a mă imita pe mine — dar mai prost, căci de data asta nu ei, confrății” dela „Tribuna”, ci — Burdia va râde în pumni.

Iar eu: de amândoi.

În scurt timp va ride în pumni și de dl dr. Babeș, carele mult asudă să se tot amâne terminul de a intra Birăuț în închisoare, fiind pedepsit

pentru că s'a atins de onoarea altora. Una nu înțelegem: Cum vine un Birăuț să numească „confratii“ pe cei dela „Tribuna“. De când e el confrate. El, care a terminat numai 4 cl. elementare.

Povestea unui ziar.

Ne-am ocupat și noi în diferite rânduri cu fișica Lupta. Am arătat nașterea și dezvoltarea ei. Am arătat cum din organul partidului național a ajuns să fie fișica socialistului Birăuț. Ca publicul cetitor să nu ne suspicioneze, că am scrie poate din ură, reproducem în întregime articolul scris de „Tribuna“ și oferim, că după cetirea acestui articol nu se va mai afla român bun, carele să-și dea banii pentru nutrirea unor insecte.

Etă articolul Tribunei:

Cetitorii noștri vor înțelege și deci ne vor ierta pentru că nu mai discutăm cu „Lupta“.

Sunt discuții și sunt potrivnici cari înaltă, dar sunt și potrivnici a căror persoană coboară pe celce le face onoarea unei discuții. Ne închipuim că cetitorii noștri se vor fi mirat în fond cum am mai avut îngăduința sau, dacă vreți, nedibăcia de a intra cu un astfel de adversar în polemici. Căci ne dăm seama, că ne aflăm în situația omului de bună creștere, care ar avea pe stradă un conflict cu vre-un hamal ori surugiu: oricare ar fi chestiunea, oricât de mult ar avea dreptate în fondul discuției, însuși faptul unei alterații cu o astfel de persoană nu poate fi pentru el decât penibil și coborât. În astfel de situații pentru un om de creștere nu este decât o singură soluție, aceea de a cedă și de a căută să-i puie capăt unei discuții, în care el în orice caz nu poate decât să piardă.

În astfel de cazuri, orice i-ai spune, adversarul te stropește cu noroiul bănuielilor, insultelor și relei sale credinți, iar trecătorul grăbit nu caută, dacă ești curat în lăuntru, ci vede numai murdăria de pe hainele tale, și este aplecat să te creadă murdar și pe tine.

Intr'adevăr ce ai putea să zici, când un adversar procedează în felul „Luptei“? Nici odată poate nu s'a văzut atâta cinism într'o polemică. Este un procedeu nu se poate mai simplu. Dacă un episcop își schimbă atitudinea din națională în antinațională, nu el, ci tu care ești silit să-l mustri, ești cel cu inconsecvența. Dacă deputații români fac o greșală de tactică nu ei, ci tu care îi critici, ești vinovatul și te-ai abătut dela calea naționalismului. Dacă „Lupta“ minte sau scrie prăpăstii și gogomăanii și dă în gropi, nu ea ci, firește, tot tu ești vinovatul, căci cine te-a pus să-i dai prostia pe față?

Dar repetăm, nu discutăm cu „Lupta“. Altceva decât discuția însăși ne atrage: persoana adversarului. Un astfel de potrivnic nu se lovește, nu se combate, ci se analizează, ci se disecă. Nimic nu poate pentru el să fie mai ucigaș decât aceasta. Mai mult chiar, socotim a împlini în același timp o înaltă datorie de cinste și de moralitate publică, dela care cetitorii vor găsi, că prea am lipsit multă vreme.

Povestea începe acum sunt doi ani și jumătate. O înălțătoare campanie electorală ne unise pe toți mai strâns într'un singur mare avânt și într'o singură tabără românească. Ne găsim la începutul unei mari campanii parlamentare, purtată pe atunci cu energie, cu îndărătnicie și cu demnitate. În gândul tuturor se înșira viitorul ca o lungă desfășurare de opinii, de ciocniri, de atacuri și înțeleșări înverșunate cu un vrășmaș crunt, formidabil și îndărătnic. Toți întrezăream o lungă dar glorioasă epopee de lupte și toți aveam biziunța într'un sfârșit de pace și de biruință care trebuie să fie la capătul unei asemenea epopei, nu în poezie numai, ci și în viața popoarelor.

Deputații noștri dar și publicul simțiră imediat trebuința unui prețios tovarăș de luptă; lipsa unei prese bune. Se hotărî deci înființarea unui ziar. Aici imediat se făcu o greșală, cea dintâi. Trebuia oare să se înființeze un ziar nou, nu eră mai bine de a se întări ziarele existente, destul de numeroase? S'ar putea spune că înființarea noului ziar a plecat din două feluri de motive, din motive mărturisite și motive nemărturisite. Nu le cercetăm pe aceste din urmă deși e cert un lucru: că în rândul lor de sigur nu a intrat nici un dram de bunăvoință sau simpatie pentru restul presei românești și mai ales pentru ziarul românesc din Arad. Nu cercetăm mai departe dacă este un act de recunoștință de a căută să slăbești și să înlături un ziar, care orice s'ar zice, a făcut, prin propaganda-i cea mai eficace, curentul pentru activitatea parlamentară, a făcut două grele campanii electorale și — năchit zulețit — a făcut cu opinii fizice din partea redacției alegerea celui dintâi deputat activist în vara anului 1903?

Nu mai insistăm asupra acestui punct deși el ar putea forma subiectul unei discuții a parte. Dar aceasta ar fi numai întrebarea cea dintâi, dacă a fost nevoie de a se înființa un nou ziar. A doua întrebare este dacă a fost nevoia unui ziar românesc în Budapesta?

Aici altă greșală. Întemeietorii noului ziar nu-și lămuriseră trebuința bine, trebuința din care răsărise noul organ. Deputații români simțiau nevoie de a informa publicul străin din țară și din afară și să-l susție față cu el și în același timp nevoia de a informa lumea românească și de a menține legătura dintre ea și deputați. Erau, evident, două nevoi deosebite și nu puteau fi servite decât prin două organe și nu unul. Trebuia întâi un ziar, o revistă politică sau mai bine o corespondență litografiată străină, mai bine germană, în capitală (s'a încercat cu una ungurească scrisă de — un jidănaș, Rónai, pare-mi-se cu numele), și trebuia pe urmă un ziar românesc care de-acasă dela noi să secundeze lupta din parlament, îndemnând, muștrând, îmbărbătând și menținând neconținut legăturile cu poporul. Cât pentru reportajul politic și parlamentar, pentru un ziar cu mijloace materiale îndestulătoare, cum se intenționase, telefonul ar fi înlăturat orice depărtare dintre capitală și provincie.

În loc de asta s'a făcut un singur ziar românesc ce-i drept în Budapesta, deci ca pentru străini. Un fel de compromis deci între cele două trebuinți — un lucru hibrid și pe jumătate. Un ziar românesc fie și în

Budapesta nu este cetit, nu de publicul dar nici de redacțiile ungurești sau nemțești măcar. Cele mai multe informații intră în presa ungurească prin corespondențele litografiate din capitală cari aleg știrile românești după importanța lor din toate ziarele noastre și nu după locul unde ele apar.

Noul ziar nu putea deci servi această trebuință. Putea el servi trebuința cealaltă, de a da publicului românesc un ziar mai bun decât celelalte?

Prin felul cum „Lupta“ s'a înființat aceasta era aproape imposibil. Firește, dacă vom căuta numai mijloacele tehnice, un ziar, de orice limbă, poate fi înființat ori unde, în Arad, în Budapesta sau la Hammerfest, indiferent unde. Dar un ziar e un organ de viață și nu poate fi despărțit de corpul din care face parte, căci altcum legătura firească dintre corp și organ e întreruptă și organul se închircește și se uscă. Un ziar românesc nu poate să răsără și să se hrănească decât dintr'un mediu românesc a cărui expresie trebuie să fie.

Mutat departe, la Budapesta, ziarul românesc nu putea să ducă decât o viață artificială și anemică. Lipsită de suctul hrănitor al mediului românesc, ea a trebuit în mod fatal să ajungă a fi supusă înriurinței dizolvante a mediului străin și să ajungă în halul în care o vedem cu toții.

Un ziar nu este numai un organ de viață, cum am spus; el este însuși un organism cu viața sa deosebită și organică. El nu se face, ci se naște, crește și desvoaltă. cum s'a născut însă „Lupta“? Înființatorii au confundat întemeierea unui ziar cu o afacere negustorească. Ei au crezut că ajunge un singur lucru, banii, pentru a-l pune în faptă. Desamăgirea a fost fatală. Cu o redacție adunată cu arcanul din toate colțurile țării prin telegrame în 48 de ore înainte de apariția ziarului, firește, nu putea fi vorba de un ziar organic și deci influent.

Unde poate fi aici unitatea de gândire, de vederi cari fac ca redactorii să nu fie un simplu număr de oameni, ci o grupare de intelectuali unitară, asimilată șie-și, oameni cari se cunosc, se înțeleg și se completează reciproc în mod perfect? Unde poate fi aici o corporație care în virtutea autorității ei morale și intelectuale covârșitoare e chemată să îndrepte cu luminile sale opinia publică exercitând o înriurire hotărâtoare asupra ei?

Menirea unui nou ziar înzestrat cu mijloace, înconjurat cu aureola prestigiului de ziar oficios al partidului ar fi fost să însemne un pas hotărît înainte în dezvoltarea gazetăriei noastre. Se legaseră atâtea nădejdi și atât de mari și de legitime de apariția „Luptei“, încât se așteptă cu drept cuvânt aceasta. Se așteptă un ziar cu totul nou, cu un nivel nu politic numai, ci și cultural neatins până acuma. Prin articolele sale hrănite de un fond de gândire puternică, originală și serioasă, el trebuia să fie un nou îndreptător sigur și impecabil al opiniei publice.

Dar el avea și o misiune culturală mare, aceea de-a neutraliză influența dezastroasă a școlii străine, refăcând toată gândirea, cultura și limba noastră falsificată și mutilată de creșterea străină. Trebuia să fie nu un ziar numai, care să ne dea cât mai multe fapte și întâmplări, discursuri și vociferări parlamentare; trebuia să fie însuși o înaltă școală a românismului și naționalismului în

gândire, în limbă și în cultură, o universitate liberă mai puternică și mai influentă decât cea obligatoare, prefăcând generația de astăzi hibridă, înstrăinată și pocită ca mentalitate.

Nu mai întrebăm, dacă „Lupta“ a împlinit această misiune. Oricine cunoaște ce dureros de rușinoasă a fost realitatea, ce ne-a prezintat și urmează zilnic să ne prezinte „ziarul autorizat al partidului“.

Dar întrebăm, dacă s'au gândit măcar înființatorii, dacă le-a trecut măcar prin minte vre-odată, că asta ar fi menirea unui ziar demn de partidul, ce reprezintă? Nu mai insistăm să ni-se răspundă, mustrarea de cuget ce vor fi simțind ei singuri, ne este răspuns de ajuns.

Dacă însă „Lupta“ nu a putut să fie aceea ce am așteptat cu toții ca să fie, ea putea fi măcar un ziar românesc ca oricare altul și dacă nu ridică, cel puțin nu coborâ nivelul gazetăriei noastre. Dar blăstămul și păcatele din care s'a născut, a urmărit-o în cei doi ani de vegetație.

Dacă aproape la toate ziarele noastre se cunoaște un încet, dar neoprit progres în redactare, o evoluție lentă și organică, „Lupta“ a fost o rachetă, a cărei viață întregă a fost o lungă și dureroasă stingere fără lucire.

În loc de orice progres, în loc de o linie ascendentă, mersul ei a fost o linie neconținut descendentă. Din rău în mai rău, din adâncime în adâncime — aceasta a fost viața acestui ziar. Ce ar zice un Murășanu, un Bariț, un Hașdău, un Kogălniceanu, un Eminescu și ceilalți glorioși înaintași ai gazetăriei românești, mari gazetari și îndreptători ai neamului? Unde am ajuns? Dela Bariț — la Birăuț. Dela „Federațiunea“, delă vechea „Gazetă“ și vechiul „Telegraf“ — la „Lupta“ de azi.

Acum sunt 40 de ani dl Maiorescu a a scris aceea energică protestare împotriva stricătorilor de limbă delă ziarele din Ardeal, a creiat expresia „beția de cuvinte“ pentru ziaristii din România. Ce ar zice astăzi, când ar ceti „Lupta“?

Oare nu ar vedea cu durere, cum critica sa a rămas nerodnică și că în loc de stricători de limbă avem azi batjocoritori de limbă și în loc de beție de cuvinte avem zăpăceală de cuvinte, o adevărată orgie a prostiei și lipsei de gândire și de înțeles.

Dar ce ar zice despre gazetarii români, cari confundă pe Iacob Lahovary cu marele Alexandru Lahovary mort de 10 ani, reînviat în bronz pe o piață a Bucureștilor? Ce ar zice Bariț, dacă ar fi cetit prăpăstiile „Luptei“ când cu răscoalele din România? Și ce ar zice Eminescu, cel mai mare apărător al culturii naționale, despre oblăduitorii și ocrotitorii ineptilor decadente ale unui Emil Isac? Și ce „Zacherlină“ ar trebui să întrebuițeze marele polemist Hașdău, ca să ne curețe de insecte ca Birăuț?

Nu, domnilor, am tolerat destul în numele naționalismului, am răbdat în numele cauzei ce am susținut și susținem, dar răbdarea noastră are un capăt.

Nu mai suntem învoiți să tolerăm situația de astăzi. Să spunem sincer, că ziarul partidului național a ajuns să fie o rușine pentru tot trecutul, prezentul și viitorul presei noastre și dacă el ar dispărea imediat, faptul, că a putut vre-odată să existe, ar rămâne totuși o pată pentru presa românească și o pângărire

veșnică a amintirii marilor întemeietori și înaintași.

Oare pentru limba românească cel puțin apariția „Luptei“ nu e mai dezastruoasă decât însuș „Severinul“ și „Lumina“?

Dar nu mai urmărim firul acuzelor, căci ne-ar trebui mult mai mult loc și timp, dacă am vrea să le înșirăm pe toate și să le precizăm ca citații amănunțite din ziarul din Budapesta.

Încheiem adresând celor ce mai susțin ziarul sau continuă a-i da aparența, rugămintea sau de-a pune capăt acestui ziar, sau de-a creia unul nou, care să facă cinste presei românești, lor și noauă înșine și să ne opuiască un adversar, cu care să ne fie plăcere de-a emula, întrece în cultivarea naționalismului pe toate terenurile.

Cele spuse de „Tribuna“ au fost spuse în multe rânduri și de noi și am reprodus acest articol, ca pe deplin să se întărească spusele noastre. Avem o mică observare la scrisorile „Tribunei“. Într'un loc încearcă să ne apropie de „Lupta“. Protestăm. Noi nu trăim de pe spatele poporului, noi n'am înființat foaia noastră ca să ne căpătuim, noi n'am aplicat pe toți defraudanții și naufragiații, ba noi aducem multe jertfe, ca în mod *cinstit* să contribuim și noi la fericirea poporului și trebuie să o știe și „Tribuna“, că „*multe căi duc la Roma*“. Cât pentru limba românească, foaia noastră e câștig, pentru că la noi nu scriu Birăuții, cari au terminat 4 clase *elementare*, ci bărbați cu frumoase și temeinice cunoștințe, cari știu învârti pana. Atestatul cel mai bun ni-l'a dat revista dlui Nicolae Iorga, profesor la universitatea din București, când a scris, că „*Severinul*“ e scris într'o limbă românească surprinzător de frumoasă.

Noi nu ne coborâm la rolul de derbedei, noi nu tragem cu coada ochiului la văsuțul de răchie al țaranului român. Meseria asta e rezervată luptătorilor delă câte o fițuică.

GLOSE.

În timpul din urmă unii vreau cu orice preț, ca prin ziarele ungurești să fie din când în când întărit arhimandritul Musta.

Nu-i vine oare fiecui în minte fabula cu butea hodorogită?

* * *

Din un loc oarecare suntem întrebați, că oare noul profesor de pastorală ce idee are, ce părere mărturisește în chestia concubinatlui.

Fiind o chestie de apreciere, noi nu ne amestecăm.

* * *

Ni-se comunică semioficios, că povestea duioasă a duzilor din un sat fruntaș cât de curând va apărea în rime neschioape.

Drept, că teiul și plimbările pe sub tei e partea visătoare a sufletelor poetice romantice. Dar de ce nu ar ajunge și dudul poetic?

* * *

Fleoarța făinarului Kallitzky îndrugă într'una la verzi și uscate. Prietină cu Barbu-Badescu, ea reprezintă interesele lor, ba în cele din urmă a ajuns în superlativ de consistorială.

... Spune-mi cu cine te 'nsoțești, ca să-ți spun eu, cine ești ...

NOUȚĂȚI.

Știri personale. Ilustr. Sa dl Const. Burdia, iubitul nostru ablegat, după ce a fost dus pe vre-o câteva zile la Budapesta, luând parte la desbaterile din sfatul țării, s'a reîntors acasă în 29 Ian. n.

— Dl Octavian Bordan, primarul orașului nostru, s'a reîntors acasă în 3 Febr. n. seara din Budapesta, unde a fost în cauze oficioase.

Ex. Sa dl ministru Apponyi, cu ocaziunea călătoriei sale la Viena s'a răcit, zăcând vre-o câteva zile pe pat; acum însă se află pe deplin sănătos.

Ex. Sa dl ministru Kossuth, după un morb lung și greu, abia acum va putea părăsi odaia, fiind pe deplin sănătos. Își va continua însă cura prescrisă de medici la băile Lucaciu din Buda.

Consilier de curte nou. Majest. Sa Regele nostru a denumit pe dl deputat dietal dr. Nicolau P es c h a — pentru meritele sale pe terenul public — de consilier de curte.

Asentările se vor ține în anul acesta în comitatul nostru în următorul mod: În Sacul delă 1—3 Martie; Lugoj 5—8 Mart.; cercul Lugoj 8—10 Martie; Facet 11—13 Martie; cercul Maros 15—17 Martie; Balinț 18—20 Martie; Reșița 22—27 Martie; Bogșa din 29 Martie până în 1 Aprilie; Oravița 3—8 Apr.; cercul Jam 13—16 Apr.; Moldova-nouă 19—21 Apr.; Orșova 23—26 Aprilie; Bozovici 28—30 Aprilie; cercul Caransebeș 16—20 Aprilie; orașul Caransebeș 21 Apr.; Teregovă 23—27 Aprilie n.

Dl ministru al agriculturii, împreună cu dl ministru al honvezimii, au hotărât, ca soldații noștri să capete instrucție din toate ramurile economiei. Reuniunile economice comitatense vor ține deci prelegeri, odată la săptămână, în ciasurile de după amiază.

Tată bestial. Dumitru Fisteag din Glimboca, după ce la târgul din Caransebeș vânduse doi boi, s'a dus acasă și banii, cari erau 2 bănci de câte 100, le-a pus pe fe-reastră în casă, ducându-se afară, copilul lui de 6 ani a găsit banii și jucându-se cu ei, a rupt banii în mai multe bucățele. Intorcându-se în casă și văzând banii rupți de copil, atât de tare s'a înfuriat, încât a târât de păr pe copil până în camera de lemne, unde în furia lui nebună a luat toporul și a tăiat amândouă mâinile copilului delă încheietori. Copilul peste un pătrar de cias a murit în chinurile cele mai îngrozitoare. Mama, la vederea copilului schilodit a înebunit de durere; pe tatăl bestial l'au prins jandarmii și l'au arestat.

Moartea tainică alor doi soldați de-ai noștri în Bosnia. Zilele trecute pe drumul dintre Bjelobrd-Dobrun, lângă Han Pdvagani (cercul Visegrad), patrula militară a dat de

cadavrele alor doi ostași, cari au fost puși la paza poștei. Toate cercetările pentru descoperirea făptuitorilor tainicului omor până acum s'au dovedit zadarnice. Unii zic, că e vorba de un omor și o sinucidere, cari fapte au fost urmările triste a unei certe dintre cei doi ostași. Numele unuia e Kafkac, iar a celuilalt Biber. Amândoi s'au ținut de regimentul 86. Se crede însă totuș, că e un omor mișelesc tainic la mijloc din partea bandiților Sârbi sau Montenegreni.

Biroul casinei s'a ales Dumineca trecută. A fost reales comitetul vechiu în frunte cu asesorul Aurel Moaca ca președinte. În sinul comitetului s'au făcut niște schimb de persoane și adecă: econom e dl Șușoiu, iar bibliotecar dl Pavel Jumanca.

Și-a omorât ginerele. Văduva lui I. Vetro din Macău și-a măritat unica ei fată după cel mai bogat flăcău de acolo și nu mult după căsătorie s'a mutat și soacra la ginere. De atunci apoi s'a și început viața plină cu neînțelegeri între tineri. Ginerile mai de multe-ori a voit să părăsiască orașul, ca astfel să trăiască în pace, departe de soacră-sa. Nevasta însă l'a rugat să mai rămână, cu atât mai vartos, că aveau nădejde să moștenească întreaga avere a bătrânei. Bărbatul năcăjit de șicanele soacrei, s'a dat beției. Duminecă noaptea asemenea a venit beat acasă și s'a culcat. După ce a adormit, soacra sa cu o secure l'a lovit în cap și l'a omorât. Bietul om a murit numaidecât, iar soacra ucigașă s'a prezentat la poliție, a mărturisit faptul și a fost arestată.

Uciderea bietului orb. Băiașul George Moț din Petrila a fost dator cu birul pe o săptămână lui Ioan Panesd. Panesd a pretins banii dela Moț, treaba a ajuns la bătaie. Băiașul George Sulce, care a fost de față, l'a luat în apărare pe Panesd, care e un bătrân orb și neputincios, la ce apoi Moț a scos cuțitul și l'a străpuns.

Câni turbați. Poliția din Lugoj s'a văzut silită să ia măsuri de a stârpi toți câinii și pisicele din oraș, căci turbarea nu mai voește să înceteze. În institutul Pasteur din Budapesta dintre toate orașele țării, Lugojul a fost reprezentat cu mai multe cazuri în decursul întregului an. Și zi de zi se ivesc cazuri noi

Urgia focului. Din Orșova se anunță că în fabrica de petrol de acolo a izbucnit un foc, care deși a fost într-o câțva stâns, totuși a făcut o pagubă considerabilă. Cauza incendiului încă nu-i cunoscută. Lucrătorii au scăpat cu viață: dar mulți dintrânșii și-au pierdut banii și hainele, cari n'au mai putut fi scăpate. — Alt mare foc se anunță din Triest, unde a ars o mare parte a fabricii de linoleu. Paguba în mașine și magazine pastite de foc face peste un milion de coroane.

Danciul neam cu regele Sârbiei. O gazetă din Belgrad scrie, că de mai multe zile un Țigan stă în împesjurimile palatului regal din capitala Sârbiei, pentru a primi voe să între la regele Petru, căruia are să-i facă o destăinuire. Spune, că-l chiamă Sullian și că e rudenie cu regele Petru al Sârbiei, iar aceasta o poate dovedi cu documentele, pe cari le are la sine. Poate să fie glumă, dar poate să fie și adevărat.

Mașina de vorbit și cântat în loc de martor. Proprietara unui magazin de fonografe a dat în judecată pe un client,

care o insultase cu vorbe grave, și ca martor în judecată a propus un fonograf. Ea tocmai avea pregătită o placă, pentru ca să imprime o poezie ocazională, când clientul apărui în prăvălie. Acesta, deoarece nu i-s'a satisfăcut o pretenție, a izbucnit în vorbe grosolane la adresa proprietăresei. Fonograful a reprodus tot din cuvânt în cuvânt. Judecătorii au recunoscut vocea acuzatului și l-au condamnat, pe baza acestui martor curios la șase săptămâni închisoare.

Cununie. Rozica Popovici și Ioan Toader își vor sărba cununia lor la 1/14 Februarie în Naidăs. Multă fericire!

Cutremur nou în Messina. Săptămâna trecută dimineața la 3 ciasuri și 45 min. s'a simțit un nou cutremur de pământ, care a ținut 8 secunde. La 4 ciasuri și 15 min. alt cutremur, care a ținut 6 secunde. Acolo e frig și ploaie într'una.

Invitare. „Societatea comercianților din Caransebeș“ aranjază la 6 Februarie st. n. a. c. în localitățile hotelului Lichtneckert o petrecere de joc, a cărei venit curat este destinat pentru ajutorarea nenorociților din Italia de Sud. Întrarea de persoană 2 cor., familie 5 cor. Începutul la jum. 9 ore seara.

Copii puși la licitație. În statul Ohio (America) s'a întâmplat un caz foarte interesant. Un creditor nemilos a vândut la licitație averea întreagă a unei femei și când n'a mai aflat nimic, l'a provocat pe executorul, să vândă cu licitație fetița de șasă luni a femeii. La început executorul a luat rugarea creditorului de glumă, iar când mai mulți dintre cei prezenți au văzut, că nu e glumă, au pretins licitația grabnică a fetiței.

Fetița a fost cumpărată de un farmer pentru 35 de coroane, care apoi a dat-o îndărăt mamei sale.

Creditorul a pretins, ca executorul să-i predeie banii căpătați pentru fetiță, dar a pățit-o, căci cei de față l-au bătut cum se cade. Înainte de asta cu vre-o 7 ani, o mamă a publicat, că vrea să-și vândă copilășul. O femeie a cumpărat copilășul pentru 5000 coroane și l'a crescut.

Un al treilea caz a fost adus de o foaie americană, care a publicat că o femeie săracă din nevoie vrea să-și vândă copilășul. Publicațiunea a fost cu efect, căci publicul a trimis ajutoare în bani la redacția foii pentru sârmana femeie.

Putere (viață). Precum plantelor de ploae, așa și trupul omenesc are lipsă de oareș-ceva, ce-l apără contra influințelor exterioare, îi susține sănătatea și desvoaltă puterea. Fiecare cap familiar precaut în interesul sănătății lui proprii, a soției și a pruncilor lui ține neînterupt la dispoziție renumitul medicament de casă așanumit: „Erő-Sósorszesz“ despre a cărui efect multilateral și uimitor testează mulțimea epistolelor de recunoștință. E de căpătat ori-și-unde în sticle cu 30, 40 bani, 1 și 2 coroane, mai consult e însă dacă se procură deodată 10 sticle, pe cari le trimite preparatorul „Kosmos“ Laborator, Győr după trimiterea anticipativă a sumei de 3 coroane sau și cu postcipațiune.

Știri mărunte. Să se știe, că în Bulgaria s'a săvârșit un mare furt din banii miliției.

— În Belgrad au pușcat asupra ministrului Milanovici, însă nu au răușit, s'a schilăvit însă bietul servitor al lui, care îl însoția, lovindu-l glonțul în cap.

— În Moscova a izbucnit înfricoșata boală a colerei.

— Numărul celor omorâți de cutremurul de pământ din Messina s'a stabilit definitiv la 198.000 oameni.

— Roosevelt capătă la an 30.000 dolari, pentru că scrie din când în când la o gazetă din America. — Asta-i plată! . . .

— Roma, orașul vecinic văratic, unde locuitorii nu cunosc, ce e zăpada — după-cum se vestește — e sub zăpadă.

— Fostul sultan de Marocco, neavând bani cu ce să-și țină haremul, și-a pus coroana în zălog.

— Prințul Sturdza și Catargi, ambii români din România, cari atât de mult își iubesc patria lor . . . încât aproape toată viața și-o petrec la Paris în desfătări, în loc să stea acasă și acolo să trăiască între ai lor — s'au dușat cu pistolul. Lumea cam râde de ei.

— Între domnii mai mari din Berlin s'a ivit o prostie, ca pe timpul păgânismului, adecă: au făcut o societate, la care cei cari iau parte la ședințe, trebuie să fie cu toții în costumul lui . . . Adam și Evei.

— În America s'a întâmplat o mare nenorocire de tren. S'au ciocnit două trenuri accelerate. Sunt mulți morți și răniți.

— În Priboi din Bosnia, un finanț a pus în glumă pușca în pieptul unui prieten. Pușca din întâmplare s'a slobozit și a pătruns pieptul flăcăului, care a murit la moment.

— În Glücksstadt (Germania) a făcut mare mirare faptul, că 17 fete au fugit dintr'un internat de acolo și nu se știe de ele nimic.

— În Neoplanta a explodat pravul de pușcă din pivnița unui comerciant. Sunt 15 morți și răniți, casa s'a prăbușit, iar cele din vecini au ars cu totul.

— În comuna Rovicje (Sârbia) a murit un om, care a trăit 140 de ani.

— Un călător pe linia Budapestu—Sighișoara a observat, că îi lipsește portofeliul cu 800 coroane. Numai decât s'au pus pe căutate și au prins pe hoțul încă în tren.

— Preotul Vasile Goja din Szamoszeg voinde a trece Someșul înghețat, pentru a merge în filiala din vecini, s'a spart ghița sub el înecându-se.

De peste hotară.

Împărțirea Persiei. O parte dinspre miază-noapte va fi luată de Rusia, iar cea de miază-zi de Anglia.

Urgia vremii. Vulcanul Lagnas din Mările a făcut erupții puternice, pustiind sămănăturile și îngropând drumurile de țară, vărsând cenușe ca o gură de iad. Înainte de erupție s'au auzit duruituri îngrozitoare sub pământ. Locuitorii au fugit, lăsând totul în voia sortii, bucurându-se, că și-au scăpat viața.

Cutremur tainic. Din America vine știrea unei uriașe catastrofe, care a pustiit întreaga

coastă a Oceanului-Pacific. Fără de veste marea a început să facă valuri uriașe de câte 60—80 metri înălțime, cari au năvălit cu o iuțială înspăimântătoare asupra țărmului, pustiind totul, ce găseau în cale. Păduri au fost zmulse din rădăcină, sate și orașe măturate au fost de pe pământ. Rapoarte mai amănunțite încă nu au sosit, din primele știri însă se constată, că catastrofa trebuie că a fost îngrozitoare.

Din Balcani. Din capitala țării turcești ne vin știri, cari sunt în stare de a nimici toate nădejdi de pace. Turcia face pe șarlatanul, adecă se codește să abzică total de Bosnia. Despre încetarea boicotului așa se vede, că nici vorbă nu e. În vreme-ce Turcia și neputincioasele țărișoare din Balcani se obrăznicesc față de patria noastră, amenințându-ne cu război, până atunci Anglia cea flămândă, care a mâncat dealtfel bătaie dela un pumn de oameni, adecă dela vitejii Buri, căreia îi place să bage zizanie, să pescuiască în turbure, această protectoare a tuturor neîndestulirilor, ne imbată cu cântările ei de prietenie, pe noi, pe Austro-Ungaria, pe când în dosul nostru stă în taină la spatele Turciei, Sârbiei și a Montenegrului.

Deci departe suntem de a nădăjdui pacea, lumea se pregătește de război și nu știm, că ziua de mâne ce o să aducă.

Sârbia nu înceată cu ideea de a se război cu noi, căci precum aflăm, guvernul sârbesc sprijinit și de Muscal, cere din nou mobilizarea trupelor. În câteva zile vor primi din Rusia 1200 cai și praf de pușcă, pentru a le folosi contra noastră. Noi zicem, să înceapă, dacă-i mănca pielea, că ficiorii noștri îi așteaptă, ca să-i scarpine.

Arestarea unui spion sârbesc. La Boryslav, a fost arestat un șef de atelier, care era bănuț, că ar fi spion al Sârbiei, găsindu-se la el hârtii, cari l'au tradat, că el în adevăr ar fi spion sârbesc, însărcinat fiind de a angaja voluntari pentru armata sârbească.

Bulgaria și Turcia. Între aceste state există de mult o ură mare, din care cauză sunt aproape la încăierare, cu toate că Bulgaria ar mânca o bătaie zdravănă dela Turcia, și dupăcum vedem, va trebui să isbucnească un război între ele, deoarece Bulgaria datorează 100 milioane Turciei și nu are de unde i-le da, așa că Turcia și-le va scoate cu foc și sabie dela Bulgaria, cece ar însemna sugrumarea cu mâna proprie a Bulgariei, dacă s'ar pune la încăierare cu Turcia.

Turcia a chemat sub arme rezerviștii de acum 5 ani.

Trupele Bulgarilor deasemenea se mișcă, trimise fiind la granițele dinspre Turcia.

Turcia vrea să ocupe Rumelia, care e sub stăpânirea Bulgariei. Bulgaria deasemenea a chemat la arme 250.000 oameni.

*

În vreme-ce la granița Turciei și Bulgariei se adună oștiri din ambele părți, Sârbia începe a face lucruri, pe cari omul nu le poate ușor descurcă. Un fel de mâncărime i-a ajuns

pe Sârbi, împingându-i la război, a cărei durere cauzată de armele noastre, scărmanându-i, o să o sufere multă vreme.

Dealtfel mișcarea revoluționară se vede a fi trecută deja și în Bosnia, căci în Doboi, dupăcum suntem încunoștințați, între țărani Sârbi, polițiștii turci și între soldații noștri aproape zi de zi se întâmplă încăierări sângeroase.

Regele Angliei va sosi cât de curând la Berlin pentru a face vizită împăratului Wilhelm. Magistratul orașului Berlin face mari pregătiri, pentru a-l primi cu mare alaiu. Primăria orașului Berlin a votat 60.000 de mărci pentru acoperirea cheltuelilor.

Împăratul muscălesc la Roma. Se zice, că în luna lui Mărțișor, Tarul Nicolae al Rusiei va face o călătorie la Roma, pentru a face vizită regelui Victor Emanuel al Italiei, rămânând acolo mai multe zile.

Roosevelt, președintele Statelor-Unite, a dăruit pentru nenorocii din Messina $\frac{1}{2}$ milion dolari, nu însă în bani, ci în — material de zidire pentru 3000 case, zicând el, că banii, dacă i-ar fi dat, s'a temut, că se vor cam lipi de mânele, prin cari au trecut, în loc de a se duce la locul destinat, — precum s'a dovedit, că s'a întâmplat în alte părți la astfel de ocaziuni. Ca nu cumva materialul de clădit să se schimbe în argint... a trimis din America și oameni, cari să conducă lucrările de zidire.

Sultanul Turcilor — bolnav. Din Constantinopol vine știrea, că Sultanul e greu bolnav, anume de supărare, că una dintre neveste, care i-a fost mai dragă, a murit acum de curând.

De ciumă au murit în India în anul trecut 148.000 de oameni.

În anul 1908 au fost judecați la moarte în urgisita Rusie 2019 inși, dintre cari au fost parte pușcați, parte spânzurați, 796 de oameni pe motivul, că au lucrat în politică contra hienelor și cnuturilor. În anul 1907 au fost pușcați sau spânzurați iar 687 de oameni, tot pe motive politice, iar mii de inși au fost duși în ghiata vecinică din Siberia. — Ca în Rusia, nicăiri în lume, așa blăstăm.

Tîrgul de bucate din Budapesta.

— 4 Februarie 1909. —

I. Cereale.

Grâu, majă m., cel mai frumos	cor.	26.35
" " " " mijlociu	cor.	25.95
" " " " mai slab	cor.	25.10
Săcară, majă m., dela	cor.	19.80—20.10
Orz,	"	15.90—16.60
Cucuruz nou	"	13.75—14.25
Ovăș	"	17.05—17.80

II. Producte.

(Prețurile sunt socotite după 100 kilograme și în bani gata.)

Unsoare de porc, dela cor.	—	—135
Slănină, ...	"	—108

561—1909. szám. kig.

Publicațiune.

Din partea magistratului orășănesc să aduce la cunoștință publică cumcă liferarea furagiului necesar pentru 3 armăsari erariali ce se vor adăpostă în stațiunea locală, precum și menagiul soldaților dela armăsari pre periodul dela 1-lea Martie până la finea lui Iunie 1909 se va esarcuda pre calea licitațiunei publice în cancelăria senatorului al II-lea în **21 Februarie 1909 la 9 oare a. m.**

Să obsearvă că la actul de licitațiune vadiu nu să recere și că condițiunile se pot vedea între oarele oficioasă în cancelăria senatorului mai sus numit.

Caransebeș la 1-lea Februarie 1909.

Bastius Ede

primarul s.

A bozovicsi járás főszolgabirájától.

333. szám

kig. 1909.

Pályázati hirdetés.

Az üresedésbe jött Ujsopoti körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és felhivom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883. I. t.-c. 6. §-a illetve az 1900. XX. t.-c. 35. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **1909. évi február hó 28-áig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást Uj-Sopot községhezánál 1909. évi márczius hó 15-én d. u. 2 órakor fogom megtartani.

A körjegyző javadalmazása:

Fizetés	1600 kor.
Fuvar átalány	120 "
Irodaszolga tartás	96 "
Faátal. iroda rész.	72 "
Iroda átalány	100 "
Napidij átalány	80 "

összesen 2068 korona

Bozovics, 1909. évi január hó 12-án.

Dr. Stojakovits Géza

szolgabiró.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Indrumări și prospecte de

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Multe referințe de primul rang.
Budapest, V. Kálmán-utca 15. TELEFON 63—01.

507 număr

Abozovicsi járás főszolgabírájától

kig. 1909.

Pályázati hirdetés.

Lemondás folytán üresedésbe jött bozovicsi jegyzői állásra pályázatot, hirdetek:

Felhívom a pályázni ohajtókat hogy az 1883. I. t. cz. 6 szakasza illetve az 1900 XX. t. cz. 35 szakaszában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket hozzám **1909 évi márczius hó 5-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A választást Bozovics község házában f. é. márczius hó 11-én d. u. 2 orakor fogom megtartani.

A jegyző javadalmazása:

Fizetés	1600 K.
Írnoktartás	1000 "
Iroda szolgálta tartás	144 "
Iroda átalány	150 "
Napidíj átalány	80 "
Tűzifa átalány	84 "
Kert átalány	24 "

összesen 3082 K.

Bozovics 1909 évi január hó 25-én.

Dr. Sztojákovits Géza
szolgabíró.

Casa

din strada Timișorii Nr. 530, constatatoare din 2 chilii la drum, 2 în curte, cămară, cuină, pivniță, grajd etc., **se vinde din mână liberă.**

Informațiuni mai aproape dă proprietarul

Atanas Opria,
măcelar.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrii, loc

din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aproape dă administra-
ția acestui ziar.

Med. Univ.

Dr. Aurel Jorga

ORDINEAZĂ:

dela 9 până la 10 ore a. m.,
și dela 3 până la 4 ore p. m.

≡ Strada Bisericii Nr. 349. ≡
(casa Merazzi.)

Casa

din Strada Timișorii
Nr. 900 constatatoare
din 3 chilii și toate
celelalte edificii apar-

ținătoare să vinde din mână liberă sub
condițiuni favorabile.

Informațiuni mai aproape dă ad-
ministrațiunea ziarului „Severinul“.

De bună seamă

== cetește acest bun sfat! ==

Vestea bună ajunge departe. Această zicală se potrivește și la „Erő-Sósorszesz“, a cărui faimă a ajuns și la noi; de aceea vom spune, de ce e atât de iubit acesta.

„Erősorszesz“
ca păstrătorul vieții!

Fie cineva însurat, fie fără nevestă, e foarte bine, ca să aibă la casă un leac, cu care să-și ajute, îndeosebi dacă-s copii la casă, dacă are vr'unul durere de cap, or de stomah. In fiecare familie sunt de aceia, cari nu pot dormi, or sunt nervoși, au reumă, îi doare spinarea, sau se simte slab, or amețește? In astfel de cazuri folosește „Erősorszesz“, care nu numai întărește mușchii, ci dacă se ține cineva de îndrumările date face servicii, cari nu se pot plăti cu bani.

Tinerii de multe-ori cad jos de muncă, după care vine boala. De aceea e bine, ca celce lucră mult dimineața și seara să-și frece membrele, peptul, capul cu „Erősorszesz“ și puterile i se inoesc dublu.

„Erősorszesz“
ca medicină întăritoare la cap.

Cunoști pe cineva, care a folosit „Erősorszesz“? Oamenii bătrâni întineresc.

Văzuta-i om sgribuind de frig. Nu ar tremura, dacă și-ar freca cu amintita medicină. Nu numai frigul, ci și căldură, asudarea o împedecă.

La câți oameni nu le pute gura? Dacă însă și-ar clăti gura în fiecare dimineață și seară cu apă amestecată cu „Erősorszesz“, gura capătă miros plăcut, dinții nu se scoburesc, nu capătă omul dureri de stomah.

Și frumusețea părului o susține amintitul medicament. Impedecă căderea părului și încărunțirea de cu vreme.

„Erősorszesz“ se poate căpăta pretutindeni, dar la cel adevărat pe sticlă e figura unui bărbat.

Se preparează numai în laboratorul
chemic al lui

„KOSMOS“ din GYÖR,

de unde se trimite ori unde cu
rambursă, ori dacă

se plătește înainte 30 fil., 40 fil., 1 și 2 cor. pentru o sticlă. — 10 sticle mici fac 3 cor.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal: la 3 oare 55 m. dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.
și seara la 6 ore 15 m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 33 m. dim.

Trenul accelerat: la 4 oare 53 min. p. m.
și 10 oare 33 minute seara.

Trenul de persoane: la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
57 m. p. m. și la 9 oare 56 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă:

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Joia și Du-
mineca la 6 oare 33 m. dim.

Trenul acceterat: la 4 oare 53 m. p. m. și
la 10 oare 33 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește;

Trenul Expr.-Orient: în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat: la 5 oare 28 m. dim. și
la 11 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane: la 9 oare 42 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

„MEHADIA“

Casă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-
bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale;
împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-
cară, escontează cambii cu 3, eventual cu
2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni,
acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-
nete și pe efecte. Primește

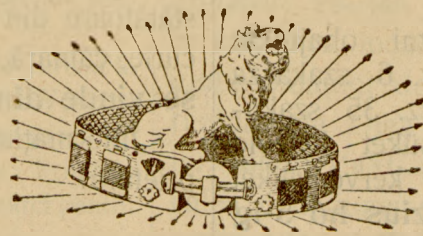
depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele
neridicate se adaugă în 6 luni, anume la
1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-
pital și se fructifică mai departe. Darea
pentru interesele de depuneri o solvește
institutul. Depuneri se pot face și prin poștă,
având a se indica adresa exactă a de-
ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-
cerea poștei. Abziceri și ridicări încă se pot
face prin poștă.

Direcțiunea.

Duplu dă acela, care dă grabnic!

Realizarea acestui re-
numit proverb italian
se vede atunci, când
se dă cură radicală la
diferitele morburii. Când
bolnavul, întru toate
slăbitul își are ajutor
medical la timp, atunci
de sute de ori e mai
mare speranța de a se

vindecă decât când
umblând ani de zile
calvaria își perde spe-
ranța, încrederea în
toate și desperat se
lasă sortii și timpului.
Atari bolnavi nicicând
nu se vindecă. Viața
lor e numai tortură,
patimă și sarcină.

Acui nervi s'au slăbit, acela care corporal și spiritualmente să simte
slab, acela care deja la deșteptare simte slăbiciune, noaptea n'are somn,
are adeseori dureri de cap, de spate și de picioare, acela care suferă
de batere de inimă, n'are apetit, suferă de reumă, ischias, sau a avut
sgârșciuri etc. să nu fie indiferent de aceste boale ci îndată să ceară
cartea „Modern Villamos Gyogymódról“, care conține sute și sute de
mulțămiri și care în plic închis să trimită gratis și francată prin:

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet. Bpest Károly-körút 2. félem. 57.

D-na Porkalab Istvánné, Nagyvárad.

25 Noemvrie 1908.

*Prea St. Dle Doctor. Am onoare a Vă aduce la
cunoștință, că prin folosirea rațională a binefăcă-
toarei și escelentului mod de cură a st. Dvoastre
de multe boale am scăpat și anume: simț de frică,
supărare și amețală, afară de acestea memoria
mi-s'a îmbunătățit și nervositatea, care mai înainte
atât m'a chinuit încât în apropiere-mi nici medic
n'am suferit, au încetat cu totul. Fiecină a văzut
că sunt în o stare foarte deplorabilă și acum mul-
țămită Domnului de toate am scăpat ceiace nu-
mai st. D Tale dle Doctor pot să mulțămesc, ca
unuia, care pentru ca cura să fie cu mai mare
succes, până în fine m'ați servit neinterupt și în
continuu cu sfaturile necesare.

Coupon pentru o carte gratis.

Az Elektro-Vitalizer orvosi rend.-intézet

Budapest, Károly-körút 2., félemelet 57.

Kérem részemre díjtalantul, bérmentesen, zárt
borítékan elküldeni a „Modern Villamos gyógy-
módról“ szölv művet férfiak | részére.

(A nem kívánt kötet töröndő).

Név:

Cím:

R. GRAU și FIUL CARANSEBES

Telefon 47.

păpucar.

Telefon 47.

Cel mai mare magazin de ghetete pentru
dame, domni și copii.

Singurul vânzător a renumitelor fabricate:

„Cobrak“,
„Danubia“ și „Chasalla“

precum și a ghetelor curat americane.

Galocini curat de Petersburg marca „Triunghiu“.

Face ghetete fine și moderne după măsură.

Lucrătoare arangiată de a lucra cu mașini.

≡ Reparează prompt și efin. ≡

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::

S'a tipărit cu farbă dela firma KURZWEIL JÁNOS și SOȚII, fabricant de farbe BUDAPESTA, în tipografia JOSEF JACOBVITS, CARANSEBES